

**Philippi Ecclesiae Eystettensis XXXIX. Episcopi. De
Eivsdem Ecclesiae Divis Tvtelaribvs. S. Richardo. S.
Willibaldo. S. Wvnibaldo. S. Walpvrga. Commentarius
nunc primum evulgatus**

Philipp <Eichstätt, Bischof>

Ingolstadii, 1617

XI. Quid tandem sentiendum sit de S. VWillibaldi ex Anglia discessu;
Roma[m] aduentu, & in Germaniam ad S. Bonifacium mißione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70477)

Verum si Spangenberger decretis Lutheranis
 cōsentaneè agere cogitasset, debebat potius; id, quod
 S. Bonifacio affingit, eidem laudi dare; & reprehē-
 dere Adelbertum & Clementem, quòd Bonifacio
 rem minimè reprehendendam crimini vertissent.
 Quid enim Lutheranae doctrinae convenientius,
 quàm mulieres Sacramenta administrare posse, si a-
 lij ministri desint, cum omnes omnino Christiani
 aequaliter sint Sacerdotes? Si virtute huius Sacerdotij
 Sacramenta conficere & administrare queunt, cur
 non etiam publicè prædicare, & ex *ambone Prædicanti-
 ro* ad circumstantem multitudinem declamare? Nec
 desunt muliebris huius leuitatis exempla, quæ prout
 se dabat occasio, sæpius alibi in meis opusculis re-
 censui.

CAPVT XI.

*Quid tādē sentiendum sit de S. Willibal-
 di ex Anglia discessu, Romam aduentu,
 Et in Germaniam ad S. Bonifa-
 cium reditu.*

 Mnia plena sunt tenebris, partim ob inopiam
 veterum scriptorum, partim ob eorundem
 qui exstant, nō satis consonam concordiam:
 Vestigiata tamen Hæretici Willibaldini, superstitice
 adhuc S. Willibaldo, conscripti, sequentes, videmur
 veritatem aliquo modo assequi posse.

Dicimus igitur S. Willibaldum ex Anglia egres-
 sum anno Domini DCC. XIX. ætatis suæ anno XV.
 qui est Gregorij II. Papæ in pontificatu sextus, Ro-
 mamq; venisse anno Domini DCC. XX. vel sequen-
 ti, co-

ri, eodem Gregorio adhuc cathedram Petri moderante; nam in monte Cassinensi decennio vixit (non enim audiendus Philippus cum aliis nonnullis, qui quinquenarium duntaxat statuunt) & priusquam huc se reciperet, iam decennium extra patriam peregrinando consumpserat; teste utroque Hodœporico; à XIX. igitur anno vsque ad XXXIX. annum vel vsque ad exitum anni XXXIX. si numerum in eas, XX. annos inuenies, tantum scilicet temporis, quantum Hodœporicon peregrinationi transmarinæ, & commorationi Cassinensi tribuit: nam anno DCC. XXXIX. in festo S. Andreæ Cassino Romam venit; & à Gregorio III. iussus in Germaniam ad S. Bonifacium abiit, post pascha anni XXXIX. Quo etiam in Germaniam ad S. Bonifacium peruenit. Promiserat autem Pontifex S. Bonifacio, cum anno DCC. XXXVIII. Romæ esset, se Willibaldum subsidio in Germanicam messem ablegaturum, quam primum Romæ compareret.

Huic sententiæ obstare videtur adolescentiæ Willibaldi; Vix enim credibile fit, adolescentulum, quindecim annorum, patriæ finibus egressum tam molestam & longinquam peregrinationem suscepisse, & ea etiam auctoritate valuisse, ut patri & fratri sup eandem mentem iniiceret. Veruntamen si auctoritatem Hodœporici factam tectam seruare velimus, omnino hoc affirmandum erit: nam spiritus Dei non est ad annos alligatus; & multi Sanctorum eadem ætate mundo & patriæ constanter valedixerunt.

Difficilior est nodus, quem nobis Hodœporicon necit: Ait enim, S. Willibaldum in Thuringiam ad S. Bonifacium venisse, & in domo fratris sui Wunibaldi

baldi hospitalitatis mansionem habuisse, quia iam illum octo annorum spatio & nono dimidio ab eo, quo de Roma pergebat, non vidit. Quomodo tantum octo & dimidiato annis non viderat Wunibaldus Willibaldum, si septennium in peregrinatione Hierosolymitana, & decennium Cassini consumpserat? Septendecim certe annis minimum mutuo conspectu caruerant. Hic nodus implicatus est. Fortè soluetur, si dicas S. Willibaldum à fratre suo Wunibaldo visum esse in monte Cassino; cum iam sesqui vel etiam alterum annum illic ageret; bis enim venit Romam VVunibaldus, Primò, cum fratre suo VVillibaldo. Secundò, cum ex Anglia quam repetiuerat, reuersus esset: nam S. VVunibaldi vita expressè tradit, eum septimo peregrinationis suæ anno in Angliam rediisse, ut si quos posset, præsertim de sua cognatione, ad contemptum mundi & patriæ adduceret; sibi que socios peregrinationis adiungeret: id cum ex sententia successisset, Romam iteratò adiisse. Hac ergo altera vice aduentus sui in urbem, fratrem in monte Cassino latitantem salutare potuit, ita ut ab hoc ultimo congressu vsq; ad aduentum in Thuringiam, octo anni & dimidiatus effluerint; ut iam locum non accusem mendii quod fortè liceret, cum sciam Hodœporicon hoc ex mendosissimo eoque vnico codice à clarissimo viro D. Henrico Canisio exscriptum esse. Postea tamen in integrius & emendatius eiusdem Hodœporici manuscriptum exemplar incidi, quod cum Rebdorffensi, quo D. Canisius vsus est, penitus conuenit, ita ut suspicio latentis mendii cesset.

Hac igitur sententia de annis VVillibaldinæ peregrinationis posita; dicendum est, S. Richardum aut
anno

anno DCC. XX. aut certè sequenti mortuum esse. Dico, *sequenti*: idque propterea, si forsan filij tertio demum ab egressu ex Anglia anno Romam peruenerunt: quos certum est Romam non venisse, nisi mortuo iam & sepulto patre apud Lucam Hetruriæ ciuitatem, nam cum Romam simul pergerent, S. Richardus viuendi finem in itinere fecit, cœlum pro Roma adeptus. Mortem porrò Richardi commemorat Baronius anno gratiæ DCC. L. non quòd illo præcisè anno Richardum obiisse credat, sed quia circa hæc saltem tempora, quæ de S. Richardo feruntur, accidisse existimat. Ex cuius sententia dicendum esse, Vvilibaldum & Vvunibaldum sub Zacharia Pontifice Romam peruénisse, anno nono Pontificatus eius, vel aliquo anteriore, octauo scilicet vel septimo. Sed huic opinioni refragantur omnia vetera monumenta, vt proinde omni probabilitate destituatur.

Aliqui referunt S. Richardi mortem ad annum DCC. XXV. quo anno filios quoque ad Festum S. Martini Romam peruénisse aiunt. Sed decennalis peregrinatio S. Vvilibaldi, eiusdem que totidem annorum in monte Cassino commoratio, alium computum nos inire iubent. Eandem ob causam discedere cogimur à Philippi nostri & aliorum sententia, sanctos istos sub Gregorio III. Romam venisse, circa annum Christi DCC. XXXI. Nimis serus est iste calculus.

Nec obstat, quod Philippus & Hodoeporicon tradunt, S. Vvunibaldum Romæ à S. Bonifacio repertum, & Pontificis Gregorij III. iussu in Germanicam messem abductum esse. At S. Bonifacius sub Gregorio III. venit quidem Romam (qui tertius Bonifacij

nificij in urbem aduentus numeratur) sed non ante annum Domini DCC. XXIIIX. qui erat octauus Gregorij III. tam diu autem, hoc est per XIIIX. prope aduentu annos VVunibaldum Romę moratum esse, vix apparet verisimile. Respondeo, S. VVunibaldum toto isto annorum interuallo non semper Romę mansisse; nam vt in VVunibaldina vita aperte scribitur; septimo peregrinationis suę anno VVunibaldus Angliam repetit, vt si quos posset, præsertim de sua cognatione, ad contemptum mundi & patrię induceret, sibi que socios peregrinationis adiungeret. Id cum ex animo successisset, Romam iteratõ adit, nam in quemcunque demum annum repetitus VVunibaldi ad urbem accessus incidit, optimè fieri potuit, vt anno salutis DCC. XXIIIX. VVunibaldus à S. Bonifacio Romę inueniretur, in que Germaniam strenuus Dominicę vineę excolendę administrer futurus, abduceretur.

Sub finem huius disputationis, omittendum non est: Illustrissimum Baronium haud satis sibi constare, cum de hoc argumento Tomo II. & IX. disputat: nam quia Marcellinum legerat; egressum VVunibaldi & VVunibaldi ex patria ad annum Domini DC. XC. refert, & anno gratiæ DC. XCVII. eundem Episcopum Eystettensem creat. Rursus Tomo IX. Auctoris, qui vitam S. Bonificij scripsit, verba commemorans, euocationem ex Anglia reuocat ad annum Domini DCC. XXV. Quę duo coherere non possunt, vt per se liquet; & mirum est, accuratissimum Baronium hoc non aduertisse; nam si vera sunt, quę Auctor Marcellini nomine velatus narrat, ruant oportet, quę Scriptor vitę Bonifacianę seu Othlonus pro-

prodidit: & vice versa. Iterum, cum Baronius incidisset in Tomum I V. Antiquæ Lectionis à D. Henrico Canisio euulgatum, in quo sunt varia Ecclesiæ Eyster-tensis antiqua monumeta, legissetque, Willibaldum à S. Bonifacio petatum esse, vt auctoritate Pontificis Gregorij III. in messem Germanicam ablegaretur, corrigi vult in Appendice ad Tomum IX. quæ ex Othlono ad annum DCC. XXV. retulerat; nam Willibaldum & Wunibaldum non ex Anglia à S. Bonifacio accersitos esse, sed Româ abductos.

Epitaphium S. Richardi exhibet Baronius anno Redemptoris DCC. L. In eo appellatur Richardus *Rex Anglorum*. Caterum in Appendice ad Tomum IX. redditur hoc regnum Baronio dubium & suspectum. Ita cum doctissimus & celeberrimus historiae Ecclesiasticæ pater, non haberet, vbi pedem firmiter figeret, iam hoc, iam illud ex diuersis & contrariis auctoribus in Annales suos, sine accuratiore examine transtulit; cuiusmodi est etiam illud, quod in Epitaphio S. Richardi legerat; Willibaldum & Wunibaldum filios à Richardo apud S. Bonifacium Archiepiscopum Moguntinum relictos fuisse, ipsumque Richardum absque illis in Italiam abiisse. Quod vtrique Hodæporico, vitæ Wunibaldinæ & Willibaldinæ & Philippo nostro ex diametro aduersatur. Verum de his omnibus, quid statuendum sit, iam planum fecimus. Hanc fluctuationem Illustrissimi scriptoris non duxi dissimulandam, ne quis auctoritate tanti viri auius à vero abduceretur.

XXXXXXXXXX